

ÚJSZÖVETSÉG

Fordította, a bevezetőket és az utószót írta
Simon Tamás László o.s.b.

ÚJSZÖVETSÉG

Fordította, a bevezetőket és az utószót írta
Simon Tamás László o.s.b.

Pannonhalmi Főapátság
2015

Az Újszövetségi Szentírás jelen fordítását,
amelyet a Pannonhalmi Főapátság megbízásából
dr. Simon Tamás László o.s.b. készített el,
dr. Tarjányi Béla, dr. Sulyok Elemér o.s.b.
és dr. Kocsis Imre professzor,
megbízott cenzor véleménye alapján
dr. Erdő Péter bíboros,
esztergomi érsek a 835/2014 számú jóváhagyással látta el,
és az Egyházi Törvénykönyv 825. kánonja értelmében
kinyomtatását engedélyezte.

A fordítás NESTLE–ALAND,
Novum Testamentum Graece, 28. kiadás
(Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 2012) alapján
készült.

© Simon Tamás László o.s.b., 2015

© Pannonhalmi Főapátság, 2015

Harmadik, javított kiadás

AJÁNLÁS

Amikor Szent Ágoston felidézi megtérésének legfontosabb mozzanatait, a Szentírással való sorsfordító találkozásának felejthetetlen sorokat szentel. „Tolle, lege! Tolle, lege! Vedd és olvasd! Vedd és olvasd!” A különös felszólítás nyomán kézbe veszi a könyvet, és Pál apostol szavai szíven találják. Ágoston életének fordulata példa és remény minden istenkereső ember számára: a Biblia szava maradandóan alakíthatja életünket.

Az Újszövetség új kiadásának célját jól összegzi az a cím, amelyet a fordító az általános bevezetőnek adott: „Hitről valló és életre vezető szó az Egyház közösségében.” A hitükben az Újszövetség olvasása révén elmélyülni kívánó keresztény olvasók körét tekinti elsődleges célközönségének. A Szentírás keresztény olvasója pedig nem magányos vándor: Isten népe közösségében halad a Krisztus-követés útján. Ez a kiadás elsősorban útítársnak és útravalónak szánt zsebkönyv.

A keresztény olvasók helyzete sokban hasonlít Teofiléhoz, akinek Szent Lukács evangéliumát és Az apostolok cselekedeteit ajánlja. Teofil már ismeri Jézus életét (Lk 1,4). Az evangélista tehát azon fáradozik, hogy Teofil és művének valamennyi olvasója a puszta ismereteken túllépve eljusson a hitben való szilárd bizonyosságra (Lk 1,4).

Vedd kézbe és olvasd! – hangzik mindannyiunk számára a felszólítás. Hogyan olvassuk a Szentírást? Ori-

genész, a keresztény Szentírás-magyarázat kiemelkedő mestere egyik tanítványának ezt a tanácsot adja:

„Add át magadat az isteni írások olvasásának; légy benne állhatatos! Azzal a szándékkal olvasd, hogy hinni akarsz Istenben és tetszeni akarsz neki. Ha olvasás közben zárt kapu előtt találod magadat, zörgess, és ki fog nyitni a kapus neked, mert Jézus rólad mondta: »ajtót nyitnak neki.« Add át magadat az Írások olvasásának, kitartóan és következetesen keresd Istenben az isteni írások értelmét, ami nagy bőséggel rejlik bennük. De nem szabad megelégedned a zörgetéssel és a kereséssel: Isten dolgainak megértéséhez feltétlenül szükséged van az imádságra. Az Üdvözítő, hogy az imádságra buzdítson, nemcsak azt mondta nekünk: »keressetek és találtok«, s hogy »zörgessetek és megnyitvatik nektek«, hanem ezt is hozzátette: »kérjétek és kapni fogtok.«”

Szívből kívánom, hogy az Újszövetség hitről valló és életre vezető szava ebben az új fordításban is kísérje és alakítsa valamennyi olvasója életét.

2014. június 18-án

+ Erdő Péter
bíboros, prímás, érsek

TARTALOM

Előszó.....	9
Bevezetés – Hitről valló és életre vezető szó az Egyház közösségében	11
Négy evangélium: négy tanú arcéle – Bevezetés az evangéliumokhoz	29
Máté evangéliuma.....	59
Márk evangéliuma	151
Lukács evangéliuma.....	211
János evangéliuma.....	307
Üdvösség és történelem – Bevezetés Az apostolok cselekedeteihez	387
Az apostolok cselekedetei.....	393
„Testben távol, de lélekben jelen” – Bevezetés az apostoli levelekhez	483
A rómaiaknak írt levél	505
A korintusiaknak írt első levél.....	543
A korintusiaknak írt második levél.....	581
A galatáknak írt levél	607

Az efezusiaknak írt levél	621
A filippieknek írt levél.....	635
A kolosszeieknek írt levél.....	647
A tesszalonikaiaknak írt első levél.....	657
A tesszalonikaiaknak írt második levél.....	667
A Timóteusnak írt első levél.....	673
A Timóteusnak írt második levél.....	685
A Titusznak írt levél	693
A Filemonnak írt levél.....	699
A zsidóknak írt levél	703
Jakab levele	731
Péter első levele	741
Péter második levele.....	751
A három János-levél	759
János első levele	760
János második levele	769
János harmadik levele	771
Júdás levele	773
„Valóságvágy” – Bevezetés	
a Jelenések könyvéhez.....	777
Jelenések könyve	787
Utószó – „Minél többször olvasod, annál ízesebb”	827
Ószövetségi idézetek mutatója	847
Párhuzamos helyek a négy evangéliumban.....	853

ELŐSZÓ

„A megtestesült Ige menyasszonya, az Egyház, a Szentlélektől tanítva arra törekszik, hogy napról napra közelebb jusson a Szentírás mélyebb megértéséhez, s így szüntelenül táplálhassa fiait Isten szavával” – tanítja a II. Vatikáni Zsinat *Dei Verbum* kezdetű, az isteni kinyilatkoztatásról szóló dogmatikus konstitúciója (DV 23). Ezért „Krisztus hívei előtt szélesre kell tárni a kaput, hogy hozzájussanak a Szentíráshoz. [...] Mivel pedig Isten igéjének minden korban elérhetőnek kell lennie, az Egyház anyai törődéssel gondoskodik róla, hogy megfelelő és pontos fordítások készüljenek az egyes nyelveken, főleg a Szent Könyvek eredeti szövegei alapján.” (DV 22)

Simon T. László rendtársam az Egyház e mindig időszerű feladatát vállalta és végezte, amikor az Újszövetség könyveit ismét magyar nyelvre ültette át. A fordítás munkája a Szentlélektől ihletett művészet. Örömteli gyötrellem. Hiszem, hogy ez az új fordítás is úgy született, ahogy Szent Jeromos a fordítás művészetét megközelítette: „bizony nem ragaszkodott a szunyókáló betűhöz, és nem gyötörte magát a kétbalkezesekre jellemző izzadságszagú fordítgatással, hanem a gondolatokat ejtette foglyul, és mintegy a győztes jogán telepítette át őket saját nyelvére.” (LVII. levél)

Fordításával László atya egy bencés rendi hagyományt is folytat. Olvasók generációi számára csakúgy, mint e

sorok írójának, meghatározó élményt jelentett a Békés-Dalos-féle Újszövetség-fordítás. Békés Gellért bencés atya és fordítótársai munkája először 1951-ben jelent meg Rómában, és hosszú évtizedeken át Nyugat-Európából jutott el a világ különböző pontjain élő magyarokhoz. Népszerűségét és jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a Bencés Főapátság 2008-ban jelentette meg a tizennyolcadik kiadást. A jelen fordítás is Rómában készült: László atya szintén a Pontificio Ateneo Sant’Anselmo tanáráként készítette el és adja kezünkbe mai magyar nyelven készült szövegét.

Milyen más kívánsággal vagy jó tanáccsal is lehetne ajánlani az Isten ígéje után vágyakozóknak ezt az új fordítást, mint a már idézett zsinati konstitúció szavaival? „...buzdítja és sürgeti a Szent Zsinat az összes Krisztus-hívőket, főleg a szerzeteseket, hogy a Szentírás gyakori olvasásával szerezzék meg »Jézus Krisztus fonséges ismeretét« (*Fil* 3,8). »Mert aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust«. Szívesen folyamodjanak tehát magához a Szent Szöveghez, akár az Isten szavában bővelkedő szent liturgia közvetítésével, akár lelkiolvasmányképpen, akár megfelelő bibliamagyarázatok és egyéb segédeszközök által [...]. Arról azonban ne feledkezzenek meg, hogy a Szentírás olvasását imádságnak kell kísérnie, így lesz belőle beszélgetés Isten és ember között; mert »amikor imádkozunk, őhöz beszélünk, és amikor az isteni kinyilatkoztatást olvassuk, őt hallgatjuk.« (DV 25)

+Várszegi Asztrik
pannonhalmi főapát

Pannonhalma, 2014. február 14-én,
Szent Cirill és Metód ünnepén